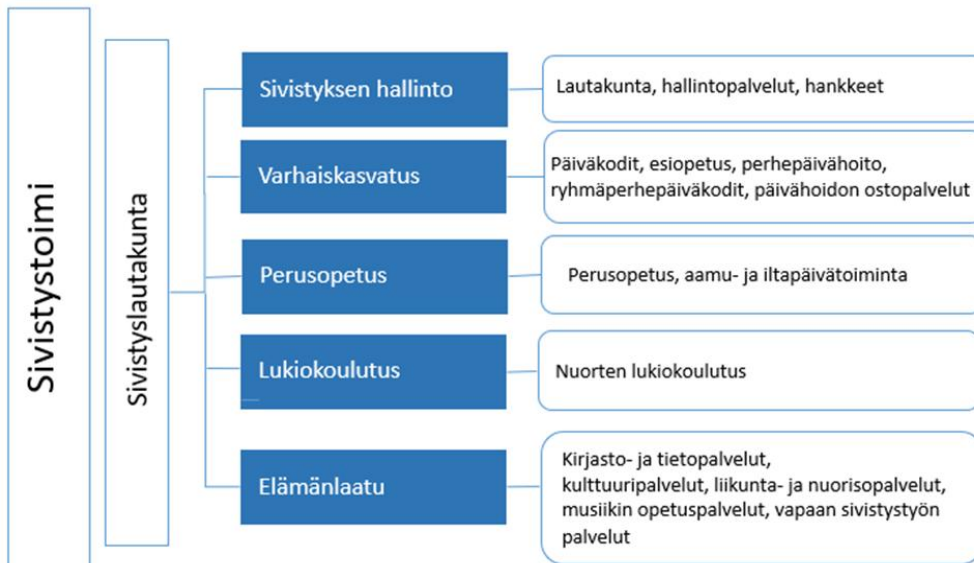

Sivistystoimi

Toimialan vastuushenkilö: Sivistysjohtaja Pekka Kares

Toimialan tehtäväkaavio

Toimialan päätehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Sivistystoimeen kuuluvat varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, elämänlaadun ja hallinnon vastuualueet. Toimialan tehtävänä on tuottaa kasvatus-, opetus- ja koulutus- ja vapaa-ajan palveluita elinikäisen oppimisen ja kehittymisen tukemiseksi. Pää tavoitteena on toimivan ja taloudellisen peruspalveluverkoston avulla edistää ja vahvistaa kuntalaisten elämänhallintaa. Tavoitteen toteuttamisessa huomioidaan uudet tuottavuutta parantavat innovaatiot ja hyödynnetään laajan kolmannen sektorin mahdollisuudet. Keskeistä on kuntalaisten omaehtoisen toiminnan aktivointi osallisuutta ja yhteisöllisyyttä hyödyntäen.

Toimialan katsaus vastuualueittain raportointijaksolle

Ei merkittävää poikkeamaa suunnitellusta.

Tuloskortti / Toimialan toiminnalliset tavoitteet

Strateginen valinta	Toimialan kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 6/2026	Tila
Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Sivistystoimen palveluverkon päivittäminen	Sivistystoimen palveluverkkoselvitys on laadittu	Toteutunut / ei toteutunut	Palveluverkon nykytilan kuvaus on tehty ja käsitelty toimielimissä.	Toteutunut ✓
Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Oppimisen tuen uudistus on jalkautunut ja lain mukaiset toimintamallit oppimisen tuen järjestämiseen on otettu käyttöön ja edelleen kehitetty varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa.	Opetussuunnitelma on päivitetty ja toiminta jalkautettu esiopetuksen yksiköihin, kouluihin ja lukioon. Toimintamallit tuen järjestämisen osalta ovat käytössä kaikissa esiopetuksen yksiköissä, kouluissa ja lukiossa. Toimintakulttuuri esiopetuksen	Toteutunut / ei toteutunut Lukiossa TEE-pajojen toiminta on vakiintunut. (= erityisopettajan ja aineenopettajan ohjaama itsenäinen työskentely, jos opiskelija on jäänyt opinnoissa jälkeen esimerkiksi terveydentilan tai	Perusopetuksen osalta toteutunut. Lukiossa ryhmäkohtaisen tukiopetuksen antamisesta on tullut vakiintunut toimintatapa. TEE-pajoja on järjestetty edellisen lukuvuoden ajan ja toimintaa kehitetään edelleen tämän lukuvuoden aikana.	Toteutunut ✓

Strateginen valinta	Toimialan kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 6/2026	Tila
		yksiköissä, kouluissa ja lukiossa on kehittynyt tuen uudistuksen mukaisesti.	ajanhallinnan ongelmien vuoksi) Ryhmämuotoisen tukiovetuksen antamisesta on tullut vakiintunut toimintatapa.	Esiopetuksen osalta toteutunut	
Hyvinvointia asumiseen ja elämiseen	Tuemme yhteisöllisyyttä ja mielen hyvinvointia tarjoamalla yhteisöllistä ja saavutettavaa toimintaa kuntalaisille poikkihallinnollisena yhteistyönä.	Jatketaan vakiintuneiden poikkihallinnollisten toimintamuotojen toteuttamista.	Toteutunut/ei toteutunut	Lasten ja nuorten kulttuuriviikot toteutuneet poikkihallinnollisena yhteistyönä.	Toteutuu

Tuloarviot ja määrärahat

Sivistystoimi Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2025	TA2026	TA2026 muutokset	Muutettu TA2026	Toteuma 6/2026	Tot. % 6/2026	Toteuma- ennuste 2026	Määräraha- muutosesitys
Toimintatuotot (+)	4 036	3 105	0	3 105	1 499	48,3 %	2 880	0
Valmistus omaan käyttöön (+)	-0	0	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintakulut (-)	-55 572	-58 281	0	-58 281	-28 526	48,9 %	-58 057	0
Toimintakate, netto* (+/-)	-51 536	-55 176	0	-55 176	-27 027	49,0 %	-55 176	0
Poistot ja arvonalentumiset (-)	- 431	- 790	0	- 790	- 275	34,8 %	- 790	0
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-51 966	-55 967	0	-55 967	-27 302	48,8 %	-55 967	0

Perustelut toiminnallisten ja taloudellisten ennakoituille talousarviopoikkeamille:

Toimialan tuotot eivät kerry tasaisesti. Merkittävät laskutukset voidaan tehdä vasta viimeisellä kvartaalilla.

Määrärahamuutosesitys:

Ei määrärahamuutosesitystä.

Sivistystoimen hallinto

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuhenkilö: Talous- ja hallintopäällikkö Kirsi Sinisalo

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Sivistystoimen hallintopalvelut toimii vastuualueiden johdon kumppanina vastaten toimialan toiminnan ja talouden seurannasta ja raportoinnista, sisäisestä laskennasta, talousarvion ja taloussuunnitelmien laadinnasta, hankinnoista, lautakunnan kokousten valmistelu- ja sihteeritehtävistä ja päätösten täytäntöönpanosta sekä sille osoitetuista muista yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävistä.

Vastuualueen katsaus raportointijaksolle

Toteutunut suunnitellusti.

Tuloskortti / Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet

Toimialan kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Vastuualueen toimialan tavoitetta tukeva alatavoite	Toimialan alatavoitteen toteuttamisen toimenpide	Mittari	Toteuma 6/2026	Tila
Osaamista tulevaisuuden tekijöille	Perehtymissuunnitelman laatiminen sivistystoimen henkilöstölle.	Perehtymissuunnitelman mukaisten yhteisten toimintamallien jalkauttaminen sivistystoimessa.	Perehtymissuunnitelma on laadittu. (K/E) Perehtymissuunnitelmassa määritetyt toimintamallit on otettu käyttöön sivistystoimessa. (K/E)	Toimintamalleja on otettu käyttöön. Järjestelmän käyttöönotto tapahtuu syksyllä.	Toteutuu osittain

Tuloarviot ja määrärahat

Sivistystoimen hallinto Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2025	TA2026	TA2026 muutokset	Muutettu TA2026	Toteuma 6/2026	Tot. % 6/2026	Toteuma- ennuste 2026	Määräraha- muutosesitys
Toimintatuotot (+)	5	500	- 276	224	0	0,0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön (+)	0	0	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintakulut (-)	- 505	-1 041	329	- 712	- 202	28,3 %	- 487	0
Toimintakate, netto* (+/-)	- 500	- 541	54	- 487	- 202	41,4 %	- 487	0
Poistot ja arvonalentumiset (-)	0	0	0	0	0	0,0 %	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	- 500	- 541	54	- 487	- 202	41,4 %	- 487	0

Keskeiset tekijät, jotka vaikuttavat tilivuoden kulujen ja tuottojen määrään /ennakoidut talousarviopoiikkeamat

Hallinnon vastuualueelle on budjetoitu sivistystoimen hankkeiden talousarvio. Hankkeiden toteuma kohdentuu hanketta hallinnoiman vastuualueen tuottoihin ja kuluihin.

Määrärahamuutosesitys

Ei määrärahamuutosesitystä.

Varhaiskasvatus

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuhenkilö: vs. varhaiskasvatusjohtaja Marjut Vuokko

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tarjota laadukasta opetusta, hoitoa ja kasvatusta varhaiskasvatusikäisille lapsille. Varhaiskasvatus tarjoaa myös perusopetuslain mukaista esiopetusta esiopetusikäisille lapsille. Varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikka järjestetään kaikille halukkaille varhaiskasvatus- ja perusopetuslain mukaan. Varhaiskasvatus ja esiopetus perustuvat yhteistoimintaan lasten huoltajien kanssa ja osallisuutta vahvistetaan varhaiskasvatuslain ja esiopetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Varhaiskasvatus vastaa lasten kotihoidon- ja yksityishoidon tuesta, yksityisen palvelutuotannon palvelusetelipäätöksistä sekä toiminnan valvonnasta sääntökirjan mukaan sekä muille kunnille myytävistä ja muilta kunnilta ostettavista varhaiskasvatuspalveluista.

Sastamalan varhaiskasvatussuunnitelma on johdettu valtakunnallisista varhaiskasvatussuunnitelman perusteista. Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma toimii henkilöstön yhteisenä työvälineenä ja linjaa Sastamalan varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan. Asiakirja varmistaa toiminnan yhtenäisyyden ja lasten ja heidän perheidensä yhdenvertaisen kohtelun.

Vuoden 2026 alkaessa varhaiskasvatuksen palveluverkkoon kuuluu 12 kunnallista päiväkotia, 10 koulujen yhteydessä toimivaa esiopetusyksikköä ja 15 perhepäivähoitajaa. Lisäksi Sastamalassa on kaksi yksityistä päiväkotia. Yksityinen palvelu on kunnallista palvelua täydentävää palvelua ja se lisää asiakkaille valinnan vaihtoehtoja. Yksityisten päiväkotien palveluissa käytetään palveluseteliä.

Varhaiskasvatuksen palveluiden ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen toiminnan laatu varmistetaan panostamalla henkilöstön kouluttautumiseen, osallistumalla valtakunnalliseen kehittämistyöhön sekä työtä tukeviin verkostoihin. Tukea tarvitsevien lasten mahdollisuutta osallistua ja oppia toisten kanssa tuetaan yksiköissä kuuden varhaiskasvatuksen erityisopettajan avulla. Lisäksi varhaiskasvatus- ja esiopetusikäisten tuen tarpeeseen vastataan yhteistyössä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa. Henkilöstön työhyvinvointiin ja työkyvyn ylläpitämiseen kiinnitetään huomiota.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella

Keikyän päiväkotia on juuri aloittanut toimintansa, johon Ulpun ja Tipulan päiväkotia ovat siirtyneet. 0-7 -vuotiaiden määrän arvioidaan vähenevän vuosittain ja varhaiskasvatuksen palveluverkon ylimääräisten lisäryhmien (Kiikan pk, Häijään pk) tarvetta tarkastellaan vuosittain. Varhaiskasvatuksen oma palvelusetelilaki astuu voimaan vuonna 2026, jonka mukaisesti Sastamalan varhaiskasvatuksen palvelusetelitoiminta päivitetään.

Vastuualueen katsaus raportointijaksolle

Palvelutuotannossa ei poikkeusta suunniteltuun. Henkilöstön sairauspoissaolot on merkittävästi kasvaneet verrattuna edelliseen vuoteen. Samassa suhteessa myös sijaismäärärahoja on kulunut ennakoitua enemmän. Toimenpiteisiin sairauspoissaolojen selvittämiseen ja poissaolojen vähentämisen keinoihin on ryhdytty yhdessä työterveyshuollon kanssa.

Tuloskortti / Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet

Toimialan kaupunkistrategias- ta johdettu tavoite	Vastuualueen toimialan tavoitetta tukeva alatavoite	Toimialan alatavoitteen toteuttamisen toimenpide	Mittari	Toteuma 6/2026	Tila
Tarjoamme mahdollisuuksia yhteisöllisyyteen ja osallisuuteen	Liitämme varhaiskasvatuksen toiminnan ja alle kouluikäiset lapset osaksi lasten ja nuorten osallisuuden toimintakulttuuria.	Luomme alle kouluikäisten osallisuuden rakenteet osaksi varhaiskasvatukseen toimintaan ja lasten ja nuorten osallisuuden rakenteisiin. Järjestämme alle kouluikäisten huippukokouksen.	Rakenteet osallisuuden lisäämiselle on luotu mainitulla tavalla (K/E) Lasten huippukokous on järjestetty (K/E)	syksy 2026	Toteutu

Toimialan kaupunkistrategias ta johdettu tavoite	Vastuualueen toimialan tavoitetta tukeva alatavoite	Toimialan alatavoitteen toteuttamisen toimenpide	Mittari	Toteuma 6/2026	Tila
Oppimisen tuen uudistuksen jalkauttaminen esiopetuksessa	Jalkautamme perusopetuslain mukaisen tuen uudistuksen esiopetuksessa ja vahvistamme henkilöstön osaamista toimintakulttuurin muuttumisen mahdollistamiseksi.	Päivitämme esiopetussuunnitelman Koulutamme ja perehdytämme henkilöstöä tuen uudistukseen liittyen	Esiopetussuunnitelma on päivitetty (K/E) Henkilöstöä on koulutettu/perehdytetty tuen uudistukseen liittyen (K/E)	Esiopetussuunnitelma on päivitetty 6/2026 Koulutusta järjestetty keväällä 2026 ja jatkuu syksyllä 2026	Toteutu ■

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2024	TP2025	TA2026	Toteuma 6/2026
0-7v ikäluokka 31.12.	1130	1105	1095	30.6.2026 1024
Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa, ostopalveluiden piirissä, palvelusetelillä ja esiopetuksessa.	802	773	750	6/2026 vaka 604 täydentävä vaka 75
Esiopetusikäisten ikäluokka (+ 2-vuotinen esiopetus)	190	166	160	30.5.2026 tilanteessa 166 12.8.2026 tilanteessa 170
Lasten kotihoidontuen piirissä + osittainen hoitoraha	105 + 73	104 + 86	100+70	112 +94
Yksityishoidon tuen piirissä + palvelusetelien määrä	124	114	110	108

Tuloarviot ja määrärahat

Varhaiskasvatus							Toteuma -	
Nettositova (1000 €)	TP2025	TA2026	TA2026	Muutettu	Toteuma	Tot. %	ennuste	Määräraha -
Sitovuustaso: toimintakate, netto*			muutokset	TA2026	6/2026	6/2026	2026	muutokset
Toimintatuotot (+)	838	528	46	574	364	63,4 %	574	0
Valmistus omaan käyttöön (+)	0	0	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintakulut (-)	-15 433	-15 955	-55	-16 010	-7 650	47,8 %	-16 010	0
Toimintakate, netto* (+/-)	-14 595	-15 427	-10	-15 436	-7 286	47,2 %	-15 436	0
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-23	-58	0	-58	-27	45,3 %	-58	0
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-14 618	-15 485	-10	-15 495	-7 313	47,2 %	-15 495	0

Keskeiset tekijät, jotka vaikuttavat tilivuoden kulujen ja tuottojen määrään /ennakoidut talousarviopoikkeamat
Toiminta toteutunut suunnitellusti. Sijaismäärärahojen riittävyttä seurataan.

Määrärahamuutosesitys

Ei määrärahamuutosesitystä.

Perusopetus

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuhenkilö: Opetuspäällikkö Kati Heikkilä

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Perusopetuksen vastuualueen tehtävä on perusopetuslain mukaisen opetuksen järjestäminen oppivelvollisuusikäisille Sastamalassa asuville lapsille ja nuorille. Perusopetuksella on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus tuottaa oppilaille jatko-opintokelpoisuuden. Opetus järjestetään valtakunnallisten opetussuunnitelmien perusteiden sekä paikallisen opetussuunnitelman mukaisesti.

Opiskeluhuollon palveluista koulukuraattoripalvelut, koulupsykologipalvelut sekä kouluterveydenhuollon palvelut tuottaa Pirkanmaan hyvinvointialue. Monialainen yhteistyö toteutuu osana perhekeskusverkoston toimintaa. Perusopetus tuottaa hyvinvointialueelle kehitysvammaisten lasten lyhytaikaisena huolenpitoa toteutuvan loma-ajanhoidon.

Perusopetusta annetaan Sastamalassa vuoden 2026 alkaessa 13 koulussa, joista 10 on alakouluja, kaksi yläkouluja ja yksi yhtenäiskoulu (vl 1–9). Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään 10 koululla. Varhaiskasvatus vastaa esiopetuksesta. Esiopetuksen ja esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen sekä esi- ja alkuopetuksen nivelvaiheessa tehdään tiivistä yhteistyötä. Perusopetuslain mukaista oppimisen ja koulunkäynnin tukea järjestetään kaikilla kouluilla. Erityisluokkaopetus on järjestetty alueellisissa ja koko kunnan perusopetusta palvelevissa erityisluokissa. Sastamalan perusopetuksessa järjestetään joustavaa perusopetusta (JOPO) 7.–9. luokan oppilaille, joiden oppivelvollisuuden suorittaminen on vaarassa esimerkiksi heikon opiskelumotivaation tai runsaiden poissaolojen vuoksi. Vanhan tuen tukiluokat (alakoulun ja yläkoulun luokat) vastaavat tuen tarpeeseen niiden oppilaiden kohdalla, jotka eivät edes vahvoin tukitoimenpitein muuten selviydy koulussa ja jotka tarvitsevat monipuolista tukea. Nuorten työpaja Rotvalliin kanssa tehdään yhteistyötä perusopetuksen päättövaiheessa tukea tarvitsevien oppilaiden osalta.

Laadukkaat ja ajantasaiset perusopetuksen palvelut turvataan huolehtimalla henkilöstön täydennyskoulutuksesta, olemalla mukana valtakunnallisessa kehittämistyössä ja turvaamalla hyvät oppimisympäristöt. Tuen järjestämisellä ja oppilashuollolla vahvistetaan kaikkien oppilaiden mahdollisuutta oppia.

Vuoden 2026 perusopetuksen kehittämisen painopisteitä ovat mm. oppimisen tuen uudistuksen mukaisen toimintakulttuurin kehittäminen, tiedolla johtamisen toimintamallien kehittäminen ja yhteisöllisyyttä tukevien toimintatapojen vahvistaminen. Monipuolisella kerhotoiminnalla tuetaan oppilaiden harrastusmahdollisuuksia.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella

Perusopetuksen oppilasmäärä laskee oppilasennusteen mukaan lukuvuonna 2026-27 noin 100 oppilaalla lukuvuoteen 2025-26 verrattuna. Tämä vaikuttaa myös oppilasmäärän mukaan maksettaviin valtionosuuksiin. Lisäksi valtion erityisavustukset vähenevät ja yleiset kustannukset ovat kasvaneet. Vuoden 2025 talousarvion yhteydessä leikattiin perusopetuksen tuntijakoa merkittävästi. Tämä vaikutti myös tuntikehyksen kertymään. Vastaavasti tuen uudistuksen myötä on jouduttu lisäämään resursseja erityisopetukseen sekä tukiopetukseen. Perusopetuslain muutos toi velvoittavia minimituntikehystä ja ryhmäkokoja koskevia määrittelyjä. Uudistukseen liittyen on kuntien valtionosuuteen tehty korotus (yleiskatteellinen, ei korvamerkitty). Laajassa kouluverkossa tuen uudistus tuo lisäkustannuksia, sillä lain vaatimukset on toteuduttava yhdenvertaisesti kaikissa kouluissa ja eri tasoinen tuki on oltava saatavilla niin pienillä kuin isoillakin kouluilla (pois lukien erityisluokkaopetus, jota ei ole järjestettävä kaikissa kouluissa).

Muistolan koulu ja esiopetus siirtyy valmistuviin väistötiloihin keväällä 2026. Tästä aiheutuu lisäkustannuksia (kalustus, materiaalit, vuokra). Äetsän koulu ja Sylvään koulu yhdistyvät elokuussa 2026. Muutoksesta saadaan henkilöstökulujen ja muiden kulujen säästöä. Vastaavasti koulukuljetuksien piiriin tulee lisää oppilaita ja Taitotalon vuokra nostaa Sylvään vuokratuloja. Sisäiset vuokrat nousevat myös Keikyän koulun uusien tilojen osalta. Oppilasmäärän laskua huomioidaan osaltaan tuntikehyksessä (yhdysluokat ja ryhmäkoko). Tuen uudistuksen myötä myös yhdysluokkien ryhmäkoko on pidettävä maltillisena, jotta oppimisen edellytyksiä tukevat oppimisjärjestelyt voidaan tehdä uuden lain mukaisesti.

Vastuualueen katsaus raportointijaksolle

Tammikuussa on oppilasmäärän muutoksen vuoksi perustettu uusi maahanmuuttajien valmistavan opetuksen ryhmä Sylvälle. Tähän ei ollut erillistä varausta talousarviossa. Toimintaan saadaan osin valtionosuus takautuvasti. Muilta osin toiminta on toteutunut raportointijaksolla suunnitelman mukaisesti.

Tuloskortti / Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet

Toimialan kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Vastuualueen toimialan tavoitetta tukeva alataavoite	Toimialan alataavoitteen toteuttamisen toimenpide	Mittari	Toteuma 6/2026	Tila
Oppimisen tuen uudistus on jalkautunut ja lain mukaiset toimintamallit oppimisen tuen järjestämiseen on otettu käyttöön ja edelleen kehitetty varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa.	Perusopetuslain mukaiset toimintamallit oppimisen tuen uudistuksen osalta on jalkautettu ja toimintakulttuuri on muuttunut tuen uudistuksen mukaisesti.	Opetussuunnitelma on päivitetty ja toiminta jalkautettu kouluihin. Perusopetuslain mukaiset toimintamallit tuen järjestämisen osalta ovat käytössä kaikissa kouluissa. Toimintakulttuuri kouluissa on kehittynyt tuen uudistuksen mukaisesti.	Opetussuunnitelma on päivitetty ja hyväksytty. Uuden perusopetuslain ja opetussuunnitelman mukaiset paikalliset käytännöt on jalkautettu ja toimintakulttuuria on kehitetty uudistuksen mukaisesti. Henkilöstöä on perehdytetty uudistukseen.	Toteutunut suunnitelman mukaisesti. Opetussuunnitelma on päivitetty ja hyväksytty. Uuden perusopetuslain ja opetussuunnitelman mukaiset paikalliset käytännöt on jalkautettu ja toimintakulttuuria on kehitetty uudistuksen mukaisesti. Henkilöstöä on perehdytetty uudistukseen.	Toteutunut ✔
Turvallinen toimintaympäristö	Perusopetuksen turvallisuusjohtamisen kehittyminen.	Turvallisuussuunnitelman päivittäminen Turvallisuuskoulutusten toteuttaminen	Turvallisuussuunnitelmat on päivitetty Turvallisuuskoulutuksia on toteutettu	Turvallisuuskoulutusta on järjestetty. Suunnitelmia päivitetään edelleen. Kehittäminen jatkuu.	Toteutuu osittain 🟡

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2024	TP2025	TA2026	Toteuma 6/2026
Sastamalan oppilaskohtaiset kustannukset (ilman sairaalaopetusta ja vammaisopetusta)	11 193	12 500	12 000	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
Oppilasmäärä vl 1-6 (20.9.) Oppilasmäärä vl 7-9 (20.9.)	1414 809	1 339 776	1258 760	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
Oppilasmäärä perusopetus yht.	2223	2 115	2018	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
Opetusryhmien keskikoko vl 1-6	14,4	15,9 (laskentaa muutettu, laskettu yleisopetuksen ryhmistä)	15	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
Opetusryhmien keskikoko vl 7-9	16,1	16,1 (laskentaa muutettu, laskettu yleisopetuksen ryhmistä)	16	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.

Tuloarviot ja määrärahat

Perusopetus Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2025	TA2026	TA2026 muutokset	Muutettu TA2026	Toteuma 6/2026	Tot. % 6/2026	Toteuma- ennuste 2026	Määräraha- muutosesitys
Toimintatuotot (+)	1 913	1 376	123	1 499	597	39,8 %	1 499	0
Valmistus omaan käyttöön (+)	0	0	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintakulut (-)	-28 666	-30 613	- 151	-30 764	-15 014	48,8 %	-30 764	0
Toimintakate, netto* (+/-)	-26 753	-29 237	-28	-29 265	-14 418	49,3 %	-29 265	0
Poistot ja arvonalentumiset (-)	- 190	- 492	0	- 492	- 169	34,2 %	- 492	0
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-26 943	-29 730	-28	-29 757	-14 586	49,0 %	-29 757	0

Lisätiedot:

Talousarviossa on huomioitu tuen uudistuksen vaikutukset. Lisäksi on huomioitu Äetsän koulun ja Sylvään koulun yhdistyminen (vakanssirakenne ja tuntikehys)). Muistolan koulun kalustus ja tvh-hankinnat on huomioitu investoinneissa. Väistöstä aiheutuvat materiaalikulut on huomioitu Muistolan koulun käyttötaloudessa (kaikkia materiaalia ei voida sisäilmakohteesta siirtää, joten materiaaleja on uusittava). Vuokrien nousu uusien tilojen myötä (Taitotalo, Keikyän koulu, Mouhijärven yhteiskoulu) nostaa sisäisten vuokrien osuutta merkittävästi. Palkkojen nousun osuus on perusopetuksen henkilöstökulujen osalta merkittävä. Servin, Monetran ja Tieran kustannukset nousevat. Koulukuljetuskilpailutus ratkaisee kuljetuskustannusten tason.

Keskeiset tekijät, jotka vaikuttavat tilivuoden kulujen ja tuottojen määrään /ennakoidut talousarviopoikkeamat
Valmistavan opetuksen kustannukset. Sijaiskulujen toteumaa seurataan.

Määrärahamuutosesitys

Ei määrärahanmuutosesityksiä. Henkilöstökulujen tilannetta seurataan.

Määrärahamuutosesitys

Ei määrärahamuutosesitystä.

Lukiokoulutus

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuhenkilö: Rehtori Hanna Hämäläinen

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Lukiokoulutus jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen ja riittävien valmiuksien antaminen jatko-opintoihin ja työelämään. Sastamalan lukiokoulutus tarjoaa monimuotoisia lukio-opintoja nuorille. Lisäksi Vammalan lukio tarjoaa lukio-opintoja ammatillisessa koulutuksessa oleville kahden tai kolmen tutkinnon suorittajille. Myös Vammalan lukion perusvaltionosuudella rahoitettavat lentopallon ja shakin valmennuslinjat ovat osa opiskelumahdollisuuksien laaja-alaisuutta. Lukiokoulutuksessa edistetään kaikkien urheilijoiden tavoitteellisen urheilu-uran ja lukio-opintojen yhdistämistä erityisellä opintosuunnitelmalla.

Vammalan lukio on laadukas yleislukio, jonka tavoitteena on taata opiskelijoilleen hyvät lähtökohdat jatko-opintoihin ja työelämään. Laadukkaana opetuksen lisäksi toiminnassa kiinnitetään huomiota tulevaisuuden työelämässä vaadittuihin itsenäisen ja ryhmässä työskentelyn taitoihin. Kansainvälinen toiminta on suunnitelmallista, aktiivista ja jatkuvaa.

Lukiokoulutuksessa tehdään aktiivista yhteistyötä korkeakoulujen ja elinkeinoelämän kanssa.

Vammalan lukio tarjoaa niin laajat opiskelumahdollisuudet, ettei opiskelijan tarvitse hakeutua suurempien kaupunkien lukioihin. Kaikki valtakunnalliset pakolliset ja syventävät lukiokurssit tai valtakunnalliset pakolliset ja valinnaiset opintojaksot tarjotaan lähiopetuksena opiskelijoille vuosittain tai ainakin kerran lukio-opintojen aikana. Vammalan lukion toiminnassa korostuu kansainvälisyys.

Laadukkaat ja ajantasaiset lukiokoulutuksen palvelut turvataan huolehtimalla henkilöstön täydennyskoulutuksesta, seuraamalla valtakunnallista kehittämistyötä ja turvaamalla hyvät oppimisympäristöt sekä riittävän laaja opetustarjonta.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella

Vammalan lukiossa tarjotaan laadukasta opetusta ja keskitytään edistämään hyvinvointia, joka edistää oppimista ja hyvien jatko-opinto- ja työelämävalmiuksien saavuttamista. Monipuolisella ja laajalla opintojaksotarjonnalla varmistetaan, että oman kaupungin lähilukiossa on mahdollista rakentaa omannäköinen lukiopolku.

Oppimisen tuen uudistus ja erityisopetuksen laajeneminen lukiokoulutuksessa on vakiintunut toimintatapa. Varmistetaan, että henkilöstön osaaminen on ajantasaista ja vastaa lukiokoulutuksen tavoitteisiin.

Tehostetaan lukiokoulutuksen markkinointia valtakunnallisesti ja lähialueilla etenkin lisäämällä näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa.

Vastuualueen katsaus raportointijaksolle

Toiminta on toteutunut raportointijaksolla suunnitelman mukaisesti.

Tuloskortti / Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet

Toimialan kaupunkistrategia sta johdettu tavoite	Vastuualueen toimialan tavoitetta tukeva alataavoite	Toimialan alataavoitteen toteuttamisen toimenpide	Mittari	Toteuma 6/2026	Tila
Tarjoamme mahdollisuuksia yhteisöllisyyteen ja osallisuuteen	Lukion kansainvälisyystoiminta on suunnitelmallista	Kansainvälisyysuunnitelman laatiminen	Kansainvälisyysuunnitelma on laadittu	Toteutunut suunnitelman mukaisesti. Kansainvälisyysuunnitelma laadittu.	Toteutunut ✓
Panostamme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin	Lukiolain mukaiset toimintamallit oppimisen tuen järjestämiseen on otettu käyttöön ja edelleen kehitetty.	Ohjauksen käsikirja ohjaa oppimisen tuen toteuttamista.	TEE-pajojen toiminta on vakiintunut. (= erityisopettajan ja aineenopettajan ohjaama itsenäinen työskentely, jos opiskelija on jäänyt opinnoissa jälkeen esimerkiksi terveydentilan tai ajanhallinnan ongelmien vuoksi)	Lukiossa ryhmäkohtaisen tukiopetuksen antamisesta on tullut vakiintunut toimintatapa. TEE-pajoja on järjestetty edellisen lukuvuoden ajan ja toimintaa yritetään kehittää edelleen tämän lukuvuoden aikana.	Toteutuu ■

Toimialan kaupunkistrategia sta johdettu tavoite	Vastuualueen toimialan tavoitetta tukeva alatavoite	Toimialan alatavoitteen toteuttamisen toimenpide	Mittari	Toteuma 6/2026	Tila
			Ryhmämuotoisen tukiopetuksen antamisesta on tullut vakiintunut toimintatapa.		

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2024	TP2025	TA2026	Toteuma 6/2026
Opiskelijat, nuorten lukiokoulutus	277	290	304	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
Opiskelijat, ammatilukio	8	10	8	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
Opetusryhmien keskikoko	22,8	22,9	26	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
Kevään ylioppilastutkinnon yleisarvosana	4,40	4,37	4,35	
Kustannukset e / opiskelija (ilman ammatilukiolaisia)	9280	9530	9140	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.

Tuloarviot ja määrärahat

Lukiokoulutus Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2025	TA2026	TA2026 muutokset	Muutettu TA2026	Toteuma 6/2026	Tot. % 6/2026	Toteuma- ennuste 2026	Määräraha- muutosesitys
Toimintatuotot (+)	252	20	22	43	43	100,5 %	43	0
Valmistus omaan käyttöön (+)	0	0	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintakulut (-)	-2 764	-2 825	-23	-2 848	-1 364	47,9 %	-2 848	0
Toimintakate, netto* (+/-)	-2 512	-2 804	-1	-2 805	-1 321	47,1 %	-2 805	0
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-13	-11	0	-11	-5	42,1 %	-11	0
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-2 525	-2 815	-1	-2 816	-1 326	47,1 %	-2 816	0

Keskeiset tekijät, jotka vaikuttavat tilivuoden kulujen ja tuottojen määrään /ennakoidut talousarvio-poikkeamat

Määrärahamuutosesitys

Ei määrärahamuutosesitystä.

Elämänlaatu

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja Pekka Kares

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Elämänlaadun vastuualueen tehtävänä on järjestää ja mahdollistaa kuntalaisille vapaa-aikapalveluita, jotka luovat pohjaa henkiseen, fyysiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin sekä tukevat kasvua, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Toiminta ulottuu kaikkiin ikä- ja väestöryhmiin. Lasten ja nuorten palveluiden osalta vastuualueen toiminta on keskeinen osa perhepalveluverkostoa.

Liikunta- ja nuorisopalvelut yhdistyivät yhdeksi toimintayksiköksi 1.1.2021. Liikuntapalveluiden tehtävät määritellään liikuntalaissa (390/2015) ja nuorisopalveluiden tehtävät nuorisolaissa (1285/2016). Liikunta- ja nuorisopalvelut järjestävät monipuolisesti maksuttomia ja/tai edullisia hyvinvointia edistäviä palveluita kaiken ikäisille kuntalaisille. Yksikön tehtäväkenttään sisältyy mm. liikuntapaikkojen hoito- ja kunnossapito tehtävät sekä varaukset, uimaopetus ja vesiliikunta sekä muu ohjattu liikuntatoiminta, kerho- ja leiritoiminta, yksilö- ja pienryhmätyö, nuorisotilatyö, liikuntaneuvonta- ja terveysliikunnan järjestäminen sekä erityisryhmien liikunnanohjaus. Toiminnassa painottuu järjestöjen ja seurakuntien kanssa tehtävä tiivis yhteistyö sekä kuntalaisten osallisuuden tukeminen (mm. seuraparlamentin järjestäminen ja nuorisovaltuuston ohjaaminen).

Kirjasto- ja tietopalveluja tarjotaan kirjastolain (1492/2016) 6 §:n mukaan: tarjotaan pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpidetään monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistetään lukemista, kirjallisuutta ja yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua, tarjotaan tietopalvelua ja ohjausta tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon sekä tarjotaan tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan. Kulttuuripalveluiden tehtävät määritellään kuntien kulttuuritoimintalaissa (166/2019). Kunnan tehtävänä on edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä, luoda edellytyksiä taiteelliselle työlle ja toiminnalle, edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa, tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteellisen taide- ja kulttuurikasvatukseen, edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa, edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa, edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia. Sastamalan Opisto tuottaa laadukkaita vapaan sivistystyön palveluita tarjoten kuntalaisille monipuolisia mahdollisuuksia vapaa-ajanviettoon ja elinikäiseen oppimiseen. Osa opetustunneista kohdennetaan työllisyyttä ja elämänhallintaa tukeviin koulutuksiin. Sastamalan Opisto järjestää kotoutumiskoulutusta maahanmuuttajille, joiden kotoutumishjelmaan kotoutumiskoulutus on kirjattu.

Sastamalan Taidekoulu tuottaa laadukkaita taiteen perusopetuksen palveluita. Taidekoulu tarjoaa opetusta musiikissa (laaja oppimäärä) sekä tanssissa, teatterissa, käsityössä ja kuvataiteessa (yleinen oppimäärä). Opetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tapahtuvaa, tavoitteellista ja tasolta toiselle siirtyvää kunkin taiteenalan opetusta.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella

Nykyisiä sisä- ja ulkoliikuntapaikkoja kunnostetaan ja uusia rakennetaan. Koulunuorisotyön käytäntöjä kehitetään.

Kirjasto- ja tietopalveluissa painopistealueena on lasten- ja nuorten kirjastotyö (etenkin perusopetuksen yhteistyösopimuksen toteuttaminen) sekä toiminnan kehittäminen kohti valtakunnallisen Lukeva kunta -hankkeen (meillä Lukeva Sastamala) tavoitteita. Henkilöstöressurin pienemisen (- 2hvt vuodesta 2025) myötä työtehtäviä ja toimintatapoja muotoillaan uudelleen mm. kehittämällä henkilöstön tiimirakennetta.

Sastamalan Taidekoulu jatkaa ja kehittää yhteistyötään varhaiskasvatukseen, perusopetuksen ja lukion kanssa. Varhaiskasvatuksessa pilotointi varhaisiän musiikkikasvatustoiminnasta, perusopetuksessa integroitu opettajayhteistyötä ja lukion kanssa toteutettu selvitystä musiikin tulevasta ylioppilaskirjoitusmahdollisuudesta.

Sastamalan Opiston opetustilojen esitystekniikkaa nykyaikaistetaan digi-investointirahalla. Työllisyyttä edistävien koulutusten (ml. kotoutumiskoulutus) toteutus ja kehitystyö jatkuu yhteistyössä työllisyyspalvelun kanssa.

Kulttuuripalvelujen järjestämisestä tehdään selvitys MDI:n kanssa vuoden 2026 aikana. Sastamalan kaupunki on kulttuuripalveluiden kautta ollut mukana Operaatio Pirkanmaa – Kuntien kulttuuriverkostossa ja Tampereen vetämässä Toimintakykyä ja osallisuutta etsivällä kulttuurisella vanhustyöllä TOSIKUVA – hankkeessa

Vastuualueen katsaus raportointijaksolle

Alle 18-vuotiaalle suunnattu puistoruokailu toteutettiin kesäkuussa ensimmäistä kertaa, kolme viikon aikana jaettiin 1768 ruoka-annosta. Toteutus onnistui kaupungin, seurakuntien ja järjestöjen yhteistyöllä. Tälle ei erillistä varausta talousarviossa, kustannus noin 15 000 €.

Tuloskortti / Lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet

Toimialan kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Vastuualueen toimialan tavoitetta tukeva alatavoite	Toimialan alatavoitteen toteuttamisen toimenpide	Mittari	Toteuma 6/2026	Tila
Tarjoamme mahdollisuuksia osallisuuteen ja yhteisöllisyyteen.	Vahvistetaan vaikuttamistoimielinten roolia elämänlaadun palveluiden suunnittelussa.	Järjestetään vaikuttamistoimielimille vähintään yksi osallistava työpaja poikkihallinnollisesti, esitellään elämänlaadun palveluiden palveluita vaikuttamistoimielimille ja pyydetään tarvittaessa lausuntoja.	Vähintään yksi työpaja toteutunut (K/E) Elämänlaadun palveluiden toimintayksiköiden (6) toteutuneet esittelyt vaikuttamistoimielimissä. Vaikuttamistoimielimiltä (kulttuuriasiainneuvotteluku-nta, vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto) on pyydetty lausunnot palveluverkkoselvitykseen.	Työpaja ei toteutunut 6 / 2026 Elämänlaadun palveluita esiteltä vaikuttamistoimielimissä. Vaikuttamistoimielimiltä pyydetty lausunnot palveluverkkoselvitykseen.	Toteutuu osittain
Kaupungin vetovoima ja imago	Tuotetaan kiinnostavia vapaa-ajanpalveluita ja tapahtumia.	Toteutetaan asiakas- ja kävijätyytyväisyystutkimus.	Asiakas- ja kävijätyytyväisyys kyselyissä vähintään aiemmalla tasolla tai parempi.	6 / 2026 mennessä tehty asiakastytytyväisyyskysely vähintään samalla tasolla tai parempia	Toteutunut
Sivistyksen palveluverkon päivittäminen.	Ikääntyneiden määrän kasvun huomioiminen palveluverkkoselvityksessä ja palveluiden järjestämisessä.	Osana palveluverkkoselvitystä on tunnistettu 75-vuotta täyttäneiden merkittävän määrän kasvun vaikutukset tulevaisuuden palvelutarpeeseen.	Palveluverkkoselvityksessä on tunnistettu 75-vuotta täyttäneiden määrän kasvun vaikutukset tulevaisuuden palvelutarpeeseen (K/E).	Kyllä	Toteutunut
Tarjoamme mahdollisuuksia yhteisöllisyyteen ja osallisuuteen	Liikkumishjelmaan liittyvien tavoitteiden ja kehittämistoimenpiteiden valinta sekä toimeenpano poikkihallinnollisena yhteistyönä.	Servitetään mahdollisuudet jatkaa liikkumishjelman valmistelua hankerahoituksella.	Hankerahoitus suunnitelman jatkotyöstöön (K/E)	E hankerahoitusta ei myönnetty. Liikkumishjelman asiakirja on valmisteltu perintövaroin. Asiakirja sisältää mm. Nykytilan kuvauksen, vision ja kärkiteemat ohjelmakaudelle 26-35	Toteutuu

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2024	TP2025	TA2026	Toteuma 6/2026
Asiakaskäynnit	1 025 000	901 400	850 000	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
Järjestöavustusten määrä, euroa/asukas	10,38	8,79 e	8	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
Opistojen opetustuntien määrä: Sastamalan Taidekoulu Sastamalan Opisto	27 165	25 196	27 100	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
Elämänlaatupalvelut; käyttötalouden nettomenot/asukas	312	307 e	314 €	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
Kirjasto- ja tietopalvelut; kokonaislainausmäärä	431 283	445 632	430 000	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.

Tuloarviot ja määrärahat

Elämänlaatu								
Nettositova (1000 €)	TP2025	TA2026	TA2026	Muutettu	Toteuma	Tot. %	Toteuma-	Määräraha-
Sitovuustaso: toimintakate, netto*			muutokset	TA2026	6/2026	6/2026	ennuste	muutosesitys
2026							2026	
Toimintatuotot (+)	1 028	680	84	765	495	64,8 %	765	0
Valmistus omaan käyttöön (+)	-0	0	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintakulut (-)	-8 204	-7 848	- 100	-7 948	-4 296	54,1 %	-7 948	0
Toimintakate, netto* (+/-)	-7 176	-7 167	-16	-7 183	-3 801	52,9 %	-7 183	0
Poistot ja arvonalentumiset (-)	- 204	- 228	0	- 228	-75	32,9 %	- 228	0
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-7 380	-7 396	-16	-7 412	-3 876	52,3 %	-7 412	0

Keskeiset tekijät, jotka vaikuttavat tilivuoden kulujen ja tuottojen määrään /ennakoidut talousarviopoikkeamat
Puistoruokailu toteutettiin kesäkuussa ensimmäistä kertaa, kolmen viikon aikana jaettiin 1768 ruoka-annosta. Toteutus onnistui kaupungin, seurakuntien ja järjestöjen yhteistyöllä. Tälle ei erillistä varausta talousarviossa, kustannus noin 15 000€.

Varhaisiän musiikkikasvatuksen toimintaa järjestetty pilotointina puolella varhaiskasvatuksen yksiköistä Taidekoulun toimesta. Toimintaa määrää laajentaa syksyllä 2027 koskemaan kaikkia varhaiskasvatuksen yksiköitä.

Määrärahamuutosesitys

Ei määrärahamuutosesitystä.